

Falcon uvádí film Total HelpArt, v koprodukcí s Falcon a Českou televizí.
(Mezinárodní prodej: Menemsha Entertainment, Los Angeles.)

Producent Ondřej Trojan.

Výkonní producenti Trojan, Milan Kuchynka.

Koproducenti Jaroslav Kučera, Jan Bradáč.

Režie Jan Hřebejk.

Scénář Petr Jarchovský, Hřebejk.

Martin - Petr Forman, Věra - Emília Vášáryová, František - Jiří Macháček, Miluška - Nataša Burger, Otakar - Jan Tříska, Hana - Ingrid Timková, Lenka - Kristýna Liška-Boková, Eman - Pavel Liška, Luboš - Marek Daniel, Milan - Jan Budař, Goran - Zdeněk Suchý, Plukovník - Jaroslav Dušek, Václav Havel - Václav Havel, Plukovník - Jaroslav Dušek

Horem Pádem

Eddie Cockrell, recenze Variety, sekce Současné kritiky, srpen 2004

V prvním ze svých pěti plodných společných projektů během posledního desetiletí, který se věnuje současnosti, přišli režisér filmu "Musíme si pomáhat" Jan Hřebejk a scénárista Petr Jarchovský ve skvělém novém českém filmu "Horem pádem" se svěžím a současným pohledem na lásku a kulturní identitu ve složitém světě s proměnlivými hranicemi a hlubokou nedůvěrou. Producent Ondřej Trojan, režisér "Želár", posledního českého finalisty v soutěži o Oscara za nejlepší zahraniční film, plánuje představit nový film na podzimních festivalech. Vyhlídky tohoto pevného a výrazného příběhu, který má naději na úspěch u publika kdekoli na světě, jsou skvělé a po českém uvedení v polovině září budou jistě následovat i lukrativní prodeje televizních a video práv.

Uprostřed noci, někde poblíž česko-slovenské hranice, jsou gauneři Milan a Goran (Jan Budař, Zdeněk Suchý) zaskočeni tím, že jejich náklad ilegálních indických imigrantů jim v nákladáku zanechal jednoho kojence. Mezitím sledujeme v malém městském bytě soužití bezdětného páru. František (Jiří Macháček) a Miluška (Nataša Burger) se mají rádi; on je svalovec, nepříliš chytrý, ale v jádru dobrý chlapík, kterému jeho podmínka za fotbalové chuligánství brání v adopci dítěte. Ona je citově labilní a neschopná počítat. Jednoho dne, zatímco Franta je ve službě jako hlídač, vybere Miluška společné úspory a koupí imigrantské batole v zastavárně, která slouží jako fasáda partě zlodějů, mezi nimiž jsou i kapsáři Eman (Pavel Liška) a Luboš (Marek Daniel).

Závěrečná část této oživlé skládačky je nejsložitější. Čechoaustralán z Brisbane Martin Horecký (Petr Forman, syn režiséra Miloše) se vrátí poprvé po dvaceti letech do Prahy kvůli zprávě o smrti svého otce, profesora Horeckého (Jan Tříska), kterého nikdy dobře nepoznal. Doma zjistí, že jeho matka Věra (Emília Vášáryová) je zahořklá rasistka a že jeho otec má osmnáctiletou dceru Lenku (Kristýna Liška-Boková) s jeho bývalou přítelkyní Hanou (Ingrid Timková), sociální pracovnící, která Martinovi kdysi slíbila, že jej bude do Austrálie následovat, ale neudělala to.

Jako ve všech filmech této autorské dvojice se jídelní stoly stávají bitevními poli. Tentokrát jde o slavnostní večeři u Horeckých. Tato scéna plná emocionálních zvratů a konfrontací je protkána černým humorem a katarzí. Je to mistrovské dílko, stejně jako téměř nahodilá série událostí, která Martina a Františka spojí v nedorozumění se srdceryvnými následky.

V méně povolaných rukou by takto melodramatické příběhy zkolabovaly pod svou vlastní vahou. Ale Jarchovský a Hřebejk dokazují neomylnou kontrolu nad složitým předivem příběhu, podpořenou spoustou charakterových detailů. Tento film se standardní celovečerní délkou je nejkratším, jaký kdy Jarchovský a Hřebejk společně natočili, ale pokrývá obrovský vyprávěčský prostor. Jednotlivé příběhy se neodvratně protínají a elegantní logika, se kterou jsou přehrávány, podtrhuje složitost naplnění, křehkost vztahů a skrytou xenofobii v každém, i tom nejlépe smýšlejícím občanu světa s nejasnými hranicemi zemí a srdcí.

I když každá z rolí je triumfem konfliktních pocitů, Emílie Vašáryová je v centru pozornosti jako žena, která už nerozumí světu, ve kterém žije, ale odmítá se oprostít od manželství, které už dávno skončilo. Podobně jako Polívkův Josef Čížek, tragikomické srdce "Musíme si pomáhat", vydává ze sebe Macháček neobvykle všestranný výkon v roli primitivního ale ušlechtilého pana normálního. Nic z Macháčkovy dosavadní filmové i hudební kariéry (zpěvák populárních MIG 21) nenaznačuje ani v nejmenším hloubku pocitovosti, se kterou přichází tady. Hřebejkův tradiční herec Jaroslav Dušek jako rasistický fotbalový násilník vydobyl ze svých několika scén maximum.

Ručně držená kamera Jana Malíře je vždy na správném místě ve správný čas a silná barevná paleta jejího širokoúhlého obrazu je přerušena pouze téměř zářivkovými barvami několika málo australských sekvencí. Všeobjímající hudba Aleše Březiny, realistické a zabydlené scény Milana Byčka i charakterově vyhraněné kostýmy Katariny Bielíkové výrazně doplňují celkový dojem.

Jako vždy jsou Hřebejk a Jarchovský připraveni použít v titulu klišé; Česká věta-nevěta "Horem pádem" znamená "ze všech stran," nebo "někdy jsi dole někdy nahoře" (pracovní překlad byl v jeden okamžik "Loop the Loop", pak se prosadil "Up and Down"). Autorská dvojice používá drzé slogany ke schování hlubokých pravd za přisprostlé fasády.

Kamera (barva, široký formát), Jan Malíř; střih, Vladimír Barák; hudba, Aleš Březina; scéna, Milan Byček; kostýmy, Katarina Beiliková; zvuk (Dolby Digital), Michal Holubec.
Shlédnuto na MFF Karlovy Vary (zvláštní promítání), 3. července 2004.
Délka: 108 MIN. (Česky, Anglicky, Rusky a Německy)